

פועלי כל הארצות התאחדו!

זוהדרקח

زوهديركح ZO HADEREKH

גיליון 11, 13 במרס 2019

יום
חד"ש בראשת אימן עדה
ותעיל בראשות אחמד טיבי

יהודים נוהרים וערבים לקלפיות

חדש תע"ל
הגוף המייצג של העובדים והעובדות

מסלקים את נתניהו

השק קמפיין הבחירות של חד"ש-תע"ל

הבחירות ההיא, ביבי חיכה עד הדקה ה-90 כדי לסכסך באופן ישיר ובוטה; הפעם הוא פתח בדה-הלגיטימציה של הציבור הערבי כבר מיומו הראשון של הקמפיין ("ביבי או טיבי" והדרישה מגנץ להתחייב לממשלה לא בתמיכת "הערבים"). רשימת חד"ש-תע"ל, בהפוך על הפוך, החליטה לפנות לשוחרי השלום והשוויון בקריאה ברורה: ב-9 באפריל אכן נהר לקלפיות – ערבים ויהודים הנאבקים לשלום, לשוויון, לזכויות העובדים והנשים ולדמוקרטיה – ונשים קץ לשלטון נתניהו והימין הקיצוני. רק שותפות יהודית-ערבית בכוחה לכונן שלום צודק ולסיים את הכיבוש, וכך לסלול את הדרך לעתיד של צדק חברתי, לאומי ופוליטי לשני העמים בארץ הזאת.

למעלה מ-150 פעילים ופעילות התאספו השבוע (13.3) באירוע השקת הקמפיין בשפה העברית של רשימת חד"ש-תע"ל במועדון הפאי בתל אביב. סיסמת הבחירות שנבחרה עבור קמפיין הבחירות היא – **יהודים וערבים נוהרים לקלפיות**. זו נחשפה באופן חגיגי באירוע ההשקה. על אמירתו של נתניהו ביום הבחירות במאי 2015, "הערבים נעים בכמויות אדירות לקלפיות", כבר נכתב רבות. ארבע שנים חלפו מאז, אך אנו זוכרים את הקמפיין הגזעני של ראש ממשלה, שליכה ביום הבחירות את ההסתה נגד 20% מאזרחי מדינתו כדי להמריץ את ההצבעה של בוחריו. דומה שאין אמירה המזקקת באופן מוצלח מזו את מגמת צמצום המרחב הדמוקרטי בישראל בעידן נתניהו. במערכת

דברים בשם אומרם

כהנא לא צדק, אבל כהנא חי

"מחקר שערכה הכנסת לבקשת ח"כ יוסף ג'בארין (חד"ש) מצביע על זינוק בשיעור של 60% בתוך חמש שנים, בחינוך היהודי-ערבי ומלמד על 1,700 תלמידים במסגרות המעורבות. בתגובה לכך שיגר השבוע ארגון יד לאחים מכתב בהול למשרד החינוך בדרישה לעצור את התופעה: 'זו מגמה המסוכנת לזהותה היהודית של ישראל, כיוון שהיא נושאת בחובה סכנה ברורה ומחושית של התבוללות. צריך להבין, מסגרת חיים משותפת בלימודים, בעבודה ובמקומות הבילוי הם המקום שבו מתחילה ההתבוללות. זה אבסורדי שהמדינה ביד אחת פועלת בחו"ל למניעת התבוללות וביד השנייה מממנת את המוסדות הללו'. מלבד בעיית ההתבוללות שמנתקת יהודים מאלוקי ישראל ומעמם, בארגון אף מצביעים על אלפי בנות יהודיות שנישאו למוסלמים מרצונן". (רדיו "קול חי", 28.2)

לכל אחד יש תחליף, גם לאיוב קרא

"השקר שסיעת המחנה הציוני חתמה על הסכם עודפים עם הרשימה המשותפת ב-2015 הופך בדף המסרים של הליכוד. שני שרים הדהדו אותו: מירי רגב, שאמינות לא הייתה מעולם סימן ההיכר שלה ויואב גלנט, שבלכתו של איוב קרא נכנס במהירות שיא לנעלי הצלע הגברית בצמד נעדרי היושרה וחסרי החוליות, שצפים בלשון משורבבת סביב נתניהו". (יוסי ורט, "הארץ", 1.3)

כהנא למתקדמים / א'

"למען האמת, עצם זה שיהודי עובד לפרנסתו זה דבר תמוה. אנחנו אומרים מדי חג ומועד: 'אתה בחרתנו מכל העמים... ורוממתנו מכל הלשונות וקידשתנו במצוותיך וקרבנתו מלכנו לעבודתך'. הייעוד היהודי הוא לייצג את הקדושה, להיות מרומם מכל העמים ולהתקדש במצוות הקב"ה. ואם כן, מה ליהודי ולעבודה גשמית? אין שום דבר יהודי בלשכנע לקוח לחתום חוזה, לשכב תחת מכוננית עם סרבל מלוכלך או לענות טלפונים במוקד לקוחות. אותה עבודה יכול לעשות גם מי שאינו יהודי, והאם לא היה מתאים יותר שיהודי יחגוג שבת כל השבוע? שיישב וילמד תורה בקדושה ובטהרה?" (הרב אריאל למברג, אתר "כל הזמן", 3.3)

כהנא למתקדמים / ב'

"יש שמפריע להם שמשרד הפנים בודק את הדני"א של העולים מברית המועצות לשעבר ומקשה על העולים משם לעלות לארץ. אני מודה באשמה. נכון. יש חוק השבות במדינת ישראל שאם אני הייתי מחוקק אותו הייתי מחוקק אותו אחרת לגמרי. הוא מאפשר שם להרבה מאוד לא-יהודים לעלות לארץ. אנחנו ממלאים את חובתנו בצורה הכי יעילה שיכולה להיות במסגרת החוק, באמת לבדוק, שלכל הפחות – גם במסגרת הרחבה של חוק השבות – עדיין יעלו רק מי שזכאים לכך". (שר הפנים וי"ר ש"ס, אריה דרעי, 'ידיעות אחרונות', 6.3)

תיק 4000: הון בשלטון

"מנדלבליט מגלה: איש עסקים הדיח שר בממשלת ישראל. ראש הממשלה סירב ב-2014 להאריך את כהונת גלעד ארדן במשרד התקשורת, חרף בקשתו להשלים רפורמה שתפרק את מונופול בזק. לפני כתב החשדות בתיק 4000, נתניהו פנה לארדן פעמיים בנוגע לטיפולו בענייני בזק ואז קיבל מסר שלפיו הבעלים, שאול אלוביץ', מתנגד שארדן ימשיך לכהן כשר".

(דה מרקר, 3.3)

טיבי! טיבי!

"המוני ליכודניקים הסתערו אמש על אולם האירועים בכפר המכביה, דחפו ונדחפו, הדפו ונהדפו, צעקו על קציני המשטרה וניסו לעוקפם בדרכים עקלקלות, והכל כדי לחזות במו עיניהם בהופעה של כוכב הרוק שלהם, בנימין נתניהו. נתניהו מפזר רמזים על ביקור באפגניסטן, שהפכה בתיקון מאוחר לאזוריג'אן, ומונה את בירות העולם שבהן הוא נחשב לאורח רצוי ביותר, מושיגטון וריו עד בייג'ין ומוסקבה. פריז, לונדון או ברלין לא נכללו ברשימה. 'ביבי או טיבי, זועק נתניהו, והקהל עונה בשאגות 'ביבי, ביבי', שבאקוסטיקה של האולם ההומה נשמע כאילו זעקו דווקא 'טיבי, טיבי'. דבר אחד חייבים לציין בזכותו של נתניהו: מעולם לא הוצג פוליטיקאי ערבי כאלטרנטיבה לראש ממשלה יהודי. גם זה משהו".

(חמי שלו, "הארץ", 5.3)

גוש אמונים

"יום לאחר הודעת היועץ המשפטי לממשלה אביחי מנדלבליט על כוונתו להגיש, בכפוף לשימוע, כתב אישום נגד ראש הממשלה בנימין נתניהו בחשד לשוחד, מרמה, והפרת אמונים, בלטו כמה הבדלים בין שערי שני העיתונים הנפוצים בישראל: 'ידיעות אחרונות' ו'ישראל היום'. כל עיתון העדיף לשמור אמונים לא לקוראים דווקא אלא לראש הממשלה החביב על בעליו, ומסגר את ההתרחשות בהתאם לאינטרסים של החשוד בפלילים. בשער 'ידיעות אחרונות' לא מצאו תמונה של המו"ל נוני מוזס, ושמו של כוכב 'תיק 2000' הופיע רק בחטף בכותרת משנה".

(אורן פרטיקו, "העין השביעית", 5.3)

מכתבים למערכת

קריאה להצטרפות לתעאיוש

מדי שבוע יוצאת קבוצת פעילים לבקעת הירדן שבשטחים הכבושים, שם הורסים כוחות הכיבוש יישובים ערביים-בדואיים באופן שיטתי, מונעים גישה למשאבי מים ואדמות מרעה, ומגבילים ללא הרף את חופש התנועה של התושבים הפלסטינים. בשבוע הקרוב נצא שוב לפעילות בכמה מקומות באזור כדי ללוות את התושבים לאדמותיהם, ולסייע להם לעמוד על זכויותיהם.

הצטרפו אלינו לליווי רועים וחקלאים בבקעה, לפעילות משותפת של ישראלים ופלסטינים. פעילות ופעילים מכל רחבי הארץ מוזמנים ומוזמנות להצטרף ובייחוד מאזור המרכז, הצפון וירושלים.

לפרטים נוספים אפשר לפנות באמצעות הדוא"ל:
behindthefence@gmail.com

גיא אבני, תעאיוש

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com
 או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

המרד נגד השר בנט

ההורים נגד בחינת המיצ"ב ומורי תכנית קרב מחריפים את מאבקם

חמור מכך, הוא לא נכנס לשקלול הציונים והתעודה, מעלה את מפלס הלחץ שגם ככה גבוה, ובעיקר יודע לשקף מעמד סוציו-אקונומי.

אולם האיומים לא עצרו בפגיעה ישירה בציוני הילדים, אלא אף נגעו בתקציבי בית הספר כולו. "קיבלנו הודעות מהמנהלות שאומרות שהזהירו אותן ששביתת ההורים תפגע בבית הספר", כתבה בעמוד הפייסבוק שלה טל בראש-בוסקילה, יו"ר ועד ההורים בבית הספר קריית יערים ברמת השרון. "איזה מין דבר זה, להצביע בפני ההורים ברירה – לגשת לבחינה בטווח של סוף שבוע אחד, או לפגוע בילדים בתקציבים נמוכים יותר לחינוך?". ממשרד החינוך נמסר כי "מצופה מההורים, כשותפים לחינוך, לגלות אחריות אזרחית ולא לפעול בניגוד לנהלים".

הקרב על קרב

3,200 עובדי "תכנית קרב" שבתו (25.2) במחאה על מכרז 2019 המאיים על המשך קיום התכנית. כ-700 מהם הפגינו מול משרד החינוך, ועתה הם ממשיכים במחאה. הם הפגינו בשבועות האחרונים גם מול ביתו של בנט ברעננה ומול

בנייני משרד החינוך בירושלים, בעפולה ובבאר שבע. "תכנית קרב" מספקת תכנים ושיעורי העשרה ביותר מ-3,000 בתי ספר וגני ילדים ברחבי הארץ, ועתה עובדיה חוששים לעתידם ולתנאי העסקתם. היא פועלת למן 1992 ב-118 רשויות מקומיות, 750 בתי ספר ו-2,500 גנים – רובם בפריפריה החברתית-גיאוגרפית. עובדיה התאגדו בפברואר 2015 בהסתדרות וחתמו הסכם קיבוצי ראשון בתחילת השנה. לטענת ועד העובדים, המכרז שפרסם משרד החינוך כולל ביטול חד-צדדי של השתתפות המדינה בעלויות חלק מפעילויות התכנית, וקובע באופן חד-צדדי הגבלת תקרה להיקף המשרות ולכן יביא לפיטורי מאות מהם. "המכרז עלול להוביל לפיטורים, צמצומי משרות המוניים, ירידה בשעות ההעשרה עקב כך, שינויים דרסטיים במבנה ובניהול התכנית ופגיעה בביטחון התעסוקתי של אלפי העובדים", נמסר. עוד טוענים העובדים כי המכרז החדש יפגע ביכולת להגן על מדריכים מפני החלטות שרירותיות של הלקוחות, וכן יוציא מאות מהעובדים מההסכם הקיבוצי.

בהודעה שפרסם השבוע ועד עובדי תוכנית קרב לעובדים בפייסבוק דיווח על התגבשות הבנות ראשוניות, בעקבות המאבק, עם משרד החינוך לתיקון המכרז להפעלת התוכנית, ולצמצום הפגיעה בעובדים. לפי ההודעה יישמר ההסכם הקיבוצי במלואו במסגרת המכרז, לרבות התנאים הסוציאליים של המדריכים ושל עובדי התשתית.

בקול תרועה רמה, הכריז שר החינוך נפתלי בנט לקראת הבחירות הקרובות על הקמת מפלגת הימין החדש. במקביל, הוא פנטז לרשת את אביגדור ליברמן שהתפטר מתפקידו כשר הביטחון, וכבר הצהיר שידרוש תיק זה מנתניהו לאחר הבחירות באפריל.

מאז, הספיק השר בנט לטעון שתקום "מדינה פלסטינית בתמיכת טראמפ" לאחר הבחירות אם תכונן ממשלת גנץ-נתניהו, להזהיר מפני "כלכלה סוציאליסטית-הסתדרותית" אם תקום ממשלת גנץ-נינסקרון, ולקרוא "לבטל את בית המלון של האסירים הפלסטינים בכלא הישראלי".

אך בעוד שבנט מתעסק בכל מיני עניינים – מלבדי ענייני משרדו שלו – גוברות המחאות נגד המדיניות הניאו-ליברלית של משרד החינוך המזניחה את העובדים-המורים ומפקירה את התלמידים. כאן מובאות שתי דוגמאות מני רבות על התנגדות הורים ומורים למדיניותו של בנט "היהודי-ישראלימני": מבחני המיצ"ב ומאבקם של מורי "תכנית קרב" המופרטת.

סערת המיצ"ב

ועדי הורים רבים ברחבי ארץ החליטו שלא לשלוח את ילדיהם להיבחן במבחני המיצ"ב שהתקיימו בשבוע שעבר בשכבות ה' ו-ח'. בתגובה, משרד החינוך הפעיל לחץ רב על התלמידים וההורים להשתתף בו בכל מקרה, חרף התנגדות ועדי ההורים.

זאת לאחר שבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב הוציא צו מניעה זמני נגד עיצומים, שהכריזה הסתדרות המורים במטרה לבטל את מבחני המיצ"ב. דומה כי משרד החינוך מנהל מלחמה מול ההסתדרות רחבה במערכת החינוך – על מוריה, תלמידיה והוריהם – לגבי אי-נחיצות בחינות המיצ"ב.

לדברי דנה קישוני, יו"ר ועד ההורים העירוני ביהוד, נרשמו מקרים רבים של מנהלים שאיימו על הורים ותלמידים. "רכזת שכבת ח' עברה כיתה-כיתה באחד מבתי הספר אצלנו, ואיימה על תלמידים בהורדת ציון בהתנהגות לכל מי שלא ייגש למיצ"ב. איימו עליהם גם שיחייבו אותם במבחן קשה יותר, שהציון שלו יכנס לתעודה, בשונה מהמיצ"ב שאינו נכנס לתעודה", סיפרה (5.3) בריאיון ל"דבר ראשון".

נורית קדמון (רמת גן), שלא שלחה את בנה למבחן המיצ"ב, מסבירה את החלטה בשיחה עם "זו הדרך": "זה פשוט לא ייתכן שמשרד החינוך יתערב בהחלטה של הורים לגבי בחינת ילדיהם במיצ"ב".

היא מוסיפה: "המיצ"ב, להזכיר, הוא מבחן שאינו מודד את הידע של התלמידים ובטח שלא את היכולות הלימודיות. אבל

ח"כ עודה הגיש ערר על החלטת מח"ש

חומרים חדשים עשויים לפתוח את התיק בעניין אום אל-חיראן

בוצע ירי קליעי ספוג על אף הכחשות המשטרה. מעיון בחומרי החקירה עולה כי קיים במח"ש סרטון נוסף ומפליל, ובו אפשר לראות כי נורה קע ספוג לעבר חבר הכנסת וכי אדם נפגע מאותו ירי. מח"ש מסרבת לחשוף אותו.

בחקירתם, שני שוטרים שנכחו במקום מודים שבוצע ירי קליעי ספוג בניגוד לנהלים לעבר המפגינים שביניהם היה ח"כ עודה. אחד מהם אף מעיד שירה לעבר ראש ההתקהלות – ח"כ עודה. בסרטון שצולם ממצלמת הגוף של אחד השוטרים נראה קנה של מטול ספוג המכוון ישירות לעברו.

בניגוד לעמדת מח"ש, מחומרי הראיות עולה כי קיימים לפחות שני חשודים בירי קליע הספוג. אך מח"ש נמנעה מלתשאל אותם על כך. למרות שלפי המחלקה לחקירות שוטרים מוצו כיווני החקירה, עדיין אפשר להצביע על שוטר אחד שירה קליע ספוג לכיוונו של ח"כ עודה מתוך עדותו שלו, ויש

עודה, שניות ספורות לאחר הירי (צילום: אקטיבסטילט)

לעמידו לדין על כך.

חבר הכנסת איימן עודה מסר בתגובה: "שוטרים תקפו באלימות חבר כנסת ולא הועמדו לדין. פעם אחר פעם התעלמו במח"ש מהראיות ומהחקירה שהם עצמם ביצעו. מסיבות פוליטיות גררו את התיק מעל לשנה, ומסיבות פוליטיות החליטו לסגור אותו. כבר ברור לכולם שמדובר במחלקה לטיוח עבירות שוטרים. בין אם זה בענייני או בין אם זה בענייניו של יעקוב מוסא אבו אל-קיעאן, לא הייתה מעולם כוונה לחקור מה באמת קרה באותו יום נורא."

עורכת הדין נועה לוי, מטעם הוועד נגד עינויים, מסרה: "ניתוח חומר הראיות, שעל בסיסו החליטה הפרקליטות על סגירת תיק תלונתו של ח"כ עודה, מלמד כי התבצעו עבירות רבות בידי השוטרים: הריסוס בגז מדמיע מטווח אפס וכן הטלת רימוני ההלם בוצעו בניגוד לנהלים. ירי כדורי הספוג לעבר ראשו של ח"כ עודה נעשה באופן שרירותי, מסוכן, בלתי חוקי, ועלול היה להביא למותו."

לוי הוסיפה: "מח"ש מיהרה להחליט שאין ראיות בידיה, בלי לנתח את הסרטונים שהעבירו ביניהם השוטרים שנחקרו, באקט ברור של שיבוש הליכי חקירה בשלו אף הושמו במעצר בית. ניתוח הסרטונים, פריים אחר פריים, יחד עם בחינת העדויות שנגבו מהשוטרים, חושף תמונה מבהילה של משטרה ללא חוק, שרואה באזרח הערבי שלפניה אויב, גם אם הוא חבר כנסת."

ח"כ איימן עודה, ראש רשימת חד"ש-תע"ל, הגיש (12.3) ערר על החלטת מח"ש שלא להעמיד לדין את השוטרים שירו בו באום אל-חיראן בליל ה-18 בינואר 2017. כזכור, באותו לילה ניסתה משטרת ישראל לפנות את הכפר הבלתי-מוכר אום אל-חיראן ונתקלה בהתנגדות תושבים ופעילים.

מהומה פרצה במקום. תושב המקום יעקוב מוסא אבו אל-קיעאן נורה למוות, בעודו נוהג ברכב שפגע בשוטר ארו עמדי לוי שנהרג אף הוא. ח"כ עודה, שהפגין במקום יחד עם התושבים, נורה בראשו ואושפז. מח"ש בחרה, למרות זאת, שלא להעמיד לדין אף לא אחד מהשוטרים שנכחו באירוע.

עודה ועורכי דינו טוענים עתה כי הראיות קובעות באופן ברור וחד משמעי, כי אכן בוצע ירי של קליע ספוג לעברו.

לאחר שמח"ש סגרה את תיק החקירה מטעמים של "חוסר ראיות", נחשפים בערר שהגיש הוועד הציבורי נגד עינויים בשם עודה חומרים חדשים. הם מעידים על כך שעודה נורה בידי שוטר באמצעות כדור ספוג, וכי מח"ש נמנעה מלחקור שוטרים שהיו מצוידים ברובי ספוג לגבי הירי באותו הלילה.

בהחלטת הסגירה של מח"ש נכתב: "לא נמצאו ראיות של ממש המעידות על שימוש בכדורי ספוג בקרבת המקום בו נפגעו חבר הכנסת עודה והאדם הנוסף."

ואולם, בתיק החקירה נחשף סרטון חדש מאירועי אותו לילה שטרם פורסם. מומחים בינלאומיים, מטעם Forensic Architecture, הצליחו לחלץ מהסרטון עדויות לכך שאכן

אין דמוקרטיה בלי ערבים

מאת **אבישי ארליך**

ערבים יכולים עדיין לשבת בכנסת, להשתתף בחלק מהוועדות ולדבר. אך אם יגזימו, מאפשר "חוק ההדחה" (שאושר ביוני 2018) לרוב היהודי לסלקם מהכנסת. חד"ש והמפלגות הערביות יכולות עדיין להשפיע מעט באמצעות חקיקה או בהמלצה לנשיא ובהצבעת אי-אמון. נתניהו עושה הכל כדי לנתק את הציבור הערבי באופן מוחלט ממוקדי הכוח וקבלת ההחלטות.

החלילן מבלפור

בלגיטימציה שנתן נתניהו לכהניסטים, כמו גם בהחרמה של הבוחר הערבי ומפלגותיו, הוא מגזיע ומרעיל את ה"שיחדש" הפוליטי בכללותו.

כוחו ההגמוני של נתניהו גורם לגנץ ולפייד להתאים עצמם ולשחק לפי הגדרותיו. הם נשבעים שלא יעזו להיעזר במפלגות הערביות וחד"ש, ויחרימו אותן אפילו אם משמעות הדבר היא שלא יוכלו לשבת בממשלה אלא עם ביבי.

בתוך מעטפת שנאה זו, צריכים האזרחים הערבים ללכת להצביע. וכשהם עושים זאת, הופך נתניהו את השתתפותם לקריאת אזעקה דמגוגית: "הערבים נוהרים לקלפיות". השתתפות האזרחים בבחירות, שכל משטר דמוקרטי מתברך בה, נחשבת בישראל למעשה עוין ולסכנה לאומית.

הודעת מנדלבליט על העמדתו לדין של ראש הממשלה (בכפוף לשימוע) – אמורה הייתה להיות המפץ הגדול של מערכת הבחירות הנוכחית. ההנחה הייתה שהציבור מקבל את סמכותו של היועץ המשפטי, ולכן קביעותיו יסיטו חלק ניכר מהבוחרים שהאמינו בחפותו דווקא נגדו.

זו אמורה הייתה להיות גם נקודת השיא של הפער בין מחנה נתניהו לאלטרנטיבה של גנץ-לפייד. ואולם, מהסקרים בשבוע שעבר עולה כי המחנות קשיחים למדי. לא נצפו תזויות גדולות בין הגושים. ואז, כשבוע לאחר הודעת מנדלבליט, החל האפקט שלה להתפוגג. מפלגת כחול לבן עברה את שיאה, ולהערכתי לא תרכיב את הממשלה הבאה.

ומאחר שכחול לבן פוחדת וקצרה ידה מלספק בשורה של ממש, היא אינה מתייצבת נגד הערכים הגזעניים שנתניהו מנחיל. להיפך: גנץ ולפייד מנסים להצטרף אליו. לכן, רשימתם כנראה תאבד קולות למפלגות הקרובות לה מימין ומשמאל.

השמאל היהודי-ערבי נעון לבחירות

ישנם בשמאל היהודי והערבי, ובין הבוחרים הערבים בכלל, כאלה שתיאור ריאליסטי של המצב יגרום להם להתיימש ולחשוב כאילו אין טעם להצביע. אך אין לנו פריבילגיה כזאת.

מול המתקפה המתעצמת על שרידי המרחב הדמוקרטי, החלופה האמיצה היא להילחם ללא חת.

מה יהיה אחרי הבחירות? אין לדעת, אך בטוח כי גם אחרי הבחירות יהיו עוד מאבקים רבים – בכנסת ובשטח.

חשוב לזכור, כי לא כתוב בשום מקום שהציבור הערבי מוגבל ל-12 מנדטים – במשקלו בקרב הבוחרים, הוא יכול לקבל 15 ואפילו יותר. לכך הוא צריך לשאוף. הדרך למדינת כל אזרחיה, מדינה שכל אזרחיה שווים, עוברת דרך הצבעה למפלגה שבה יהודים וערבים עובדים יחד להגשמת חזון משותף של חיים בשוויון, של צדק חברתי לכולם ושל שלום צודק. בואו איתנו. הצביעו חד"ש-תע"ל, הצביעו **ום**.

מדי מערכת בחירות נאלצים האזרחים הערבים לעבור את הבידוק הביטחוני של סף הערכים העמום של מדינת ישראל וזאת כתנאי להשתתף בהן ("יהודית ודמוקרטית" והתנגדות ל"טרור").

ב-1965 פסל בית המשפט העליון את רשימת "אל-ארד" מלהשתתף, אפילו שעוד לא היה אפילו חוק פסילה. ב-1985 נוסף לחוק יסוד הכנסת סעיף 7א' המפרט עליות לפסילת רשימות. שום רשימה ערבית לא נפסלה מאז ועד היום, אך טקס הזיכרון המגעיל והמשפיל נגד הציבור הערבי חוזר על עצמו בתחילתה של כל מערכת בחירות.

מול איום הפסילה

שוב ושוב צריכות המפלגות הערביות וחד"ש לצלוח ניסיונות פסילה בוועדת הבחירות (נציגי המפלגות + שופט). נציגי המפלגות הציוניות מצביעים אם לכלול או לשלול מפלגות אלה. כל המפלגות היהודיות, למעט מרצ והמפלגות החרדיות, הצביעו לאורך השנים בעד פסילת מפלגות ערביות מלהשתתף בבחירות.

ואולם, הפלא ופלא: מאז קיים החוק, שום מפלגה או מועמד ערבי לא נפסלו. בית המשפט העליון, כמו הקב"ה בהגדת הפסח, מתערב תמיד באורח נס ו"מצילנו מידם".

בשבוע שעבר הצביעו נציגי יש עתיד (כעת - כחול לבן) בוועדת הבחירות המרכזית בעד הפסילה של רשימת בל"ד ובעד פסילת מועמד חד"ש-תע"ל, ד"ר עופר כסיף. כסיף ובל"ד נפסלו מלהתמודד. דיון בעניינם התקיים השבוע בבג"ץ, והחלטת שופטי בג"ץ נתקבלה לאחר סגירת גיליון זה. אלא שיום אחד נתעורר ולא יהיה מי שיצילנו. מעתה, כפי שהבהיר נתניהו לרותם סלע (ר' ע' 8), מספק חוק הלאום עוגן חוקי ברור יותר לאי השוויון. חוק הלאום יוכל לשמש גם לפסילת מפלגות שיתנגדו לישראל המפלה ומנהלות מאבק פוליטי לשוויון אזרחי ולאומי.

בית המשפט העליון הוא כבר לא מה שהיה. זרועו הנטויה ("האקטיביזם השיפוטי" בלשון הימין) יבשה ופופולזים מחליף אותה. ההרכב הפנימי של העליון שונה תחת השרה איילת שקד, ושופטים עתה מעדיפים לעיתים קרובות להתקפל במקום להתעמת.

בקרוב, אולי, יישב גם הכהניסט איתמר בן גביר בוועדה למינוי שופטים. בתנאים אלה, בכוחה של רשימה משותפת של האזרחים הערבים בישראל להקשות על הפסילה, שכן אם זו תיפסל – תהא זו שלילת זכות ההצבעה מאזרחים ערבים. ישראל לא תוכל עוד לטעון שהיא דמוקרטית.

שאלת הגוש החוסם וההוצאה ממעגל האזרחות

ההשפלה השנייה שחווים האזרחים על-תנאי הערבים לפני בחירות הוא השיח הגזעני המדיר לגבי גוש חוסם.

מפלגה יהודית יכולה להיות בקואליציה, אך מפלגה ערבית או ערבית-יהודית – לא ולא. מעולם לא הייתה בישראל ממשלה שחד"ש או מפלגות ערביות היו חברות בה.

מאז רצח רבין, וביתר שאת במערכות הבחירות האחרונות, הצליח נתניהו לגרום לכך שתמיכה מבחוץ של המפלגות הערביות וחד"ש תיחשב בגידה.

חרף הודעת הנשיא נמשכות ההפגנות

העם האלג'ירי דורש את סילוקו של בוטפליקה

גרמול, חבר הליגה האלג'יראית להגנה על זכויות האדם והוועד הלאומי להגנה על זכויות האדם.

הוא נעצר ב-29 בינואר, ולאחר מכן נשפט ב-7 בפברואר לשישה חודשי מאסר בגין עבירה של "הבעת בוז כלפי מוסדות המדינה".

אולם, הניסיונות החוזרים והנשנים לחנוק את המחאה נגד כהונה חמישית של בוטפליקה נכשלו. היה צפוי, אמנם, כי ההכרזה הרשמית של החזית לשחרור לאומי על מועמדות בוטפליקה תעורר זעם, אך איש לא חזה מחאה עממית כה רחבה.

כך החלה מחאת המיליונים

ביום שישי, 22 בפברואר, התקיימו ההפגנות הראשונות בערי אלג'יריה, שאף התרחבו לפזורה האלג'ירית במדינות אירופה.

באותו יום נערכה ההפגנה הגדולה הראשונה בבירה אלג'יר, מאז פזורה באלימות הפגנת המונים ביוני 2001. "לא בוטפליקה ולא אחיו סעיד!", צעקו המפגינים, והוסיפו: "להיפטר מהמערכת! העם רוצה בנפילת המשטר". סיסמאות אלה נשמעו ברחובות, אך הועלמו משום מה מכלי התקשורת הממסדיים.

כמה ימים מאוחר יותר הצטרפו המוני סטודנטים למחאה. עיתונאים רבים גינו את שיתוף הפעולה של התקשורת הממסדית עם המשטר, שאף ניתק אזורים שלמים מרשת האינטרנט וביטל ויזות לעיתונאים זרים שביקשו לסקר את הנעשה במדינה.

יומיים לפני המועד האחרון להגשת מועמדות, מאות אלפים (וייתכן שאף מיליונים) צעדו ברחובות במחאה נגד "מנדט הבושה" של הנשיא בוטפליקה.

כך, למשל, בעיר אוראן, השנייה בגודלה באלג'יריה, השתתפו רבבות במצעד שכינו "מצעד הכבוד". "אנחנו צועדים לא נגד הנשיא בוטפליקה כאדם, אלא נגד השבט המקיף אותו.

אנחנו רוצים לשנות את המערכת השלטונית כולה", אמר יוסף בן ה-22. בעיר טלמסן, שאמורה הייתה להיות מעוז תמיכה בנשיא, הצטופפו המונים בהפגנות נגדו.

בעקבות ההמוניות והעקביות של המחאה, לא יכלו אמצעי התקשורת להמשיך ולהתעלם מההתקוממות. ערוצי הטלוויזיה במדינה פתחו את חדשות הערב עם התהלוכות השונות (אך לעתים בלי להזכיר את סיסמאות המפגינים).

למחרת נמשכו ההפגנות. בבירה נחסמו מסילות הרכבת התחתית והרחובות הראשיים. בוטפליקה, שמפאת מצבו הרפואי לא נשא נאומים מאז 2013, התייחס לנושא לראשונה במכתב פומבי לעם.

הוא הודה כי "הקשיב ושמע את זעקות הלב של המפגינים", אך בחר שלא לחזור בו ממועמדותו. הודעתו הלהיטה את המתקוממים. באותו ערב פרצו הפגנות ספונטניות נוספות בכמה ערים, כמו גם שביתת סטודנטים באוניברסיטה באב אזואר, הגדולה באוניברסיטאות אלג'יריה.

אלג'יריה סוערת ועוצרת את נשימתה. המרד נגד בוטפליקה עשוי להתרחב למרות אזהרתו-איומו מפני "כאוס" אם תימשך המחאה.

"התחבולה האחרונה של בוטפליקה: ביטל את הבחירות – אך נשאר בשלטון". זו הכותרת הראשית שפורסמה ביום שלישי (12.3) בעיתון "אל וטאן" היוצא לאור באלג'יר. העיתון מדווח עוד ששנור א-דין בדואי התמנה לתפקיד ראש ממשלת אלג'יריה לאחר שראש הממשלה אחמד אויחיא התפטר בעקבות הודעתו של נשיא המדינה, עבד אל-עזיז בוטפליקה, כי לא יתמודד לנשיאות.

לאחר פרסום ההודעה, יצאו רבבות לרחובות הבירה ודרשו את התפטרותו המיידית וללא תנאי של הנשיא. לדברי העיתון, בסוף השבוע הקרוב ישוּבו ההפגנות ההמוניות בערי המדינה כדי לדרוש את סילוקו של בוטפליקה.

ארמון הנשיאות באלג'יריה הודיע (12.3) כי הנשיא בוטפליקה לא יתמודד לכהונה חמישית לאחר כ-20 שנה בשלטון. ההודעה פורסמה על רקע מחאות נרחבות נגדו בשבועות האחרונים. בהודעה נאמר עוד כי הבחירות שנקבעו בחודש אפריל יידחו, אך לא צוין מועד לקיומן.

ארמון הנשיאות הודיע כמו-כן כי אזרחי המדינה יצביעו במשאל עם על חוקה חדשה – בלי לנקוב בתאריך, וכי השלטון "יקדם רפורמות כלכליות ופוליטיות". התקשורת באלג'יריה דיווחה כי סגן ראש הממשלה הוחלף גם הוא וכישר הפנים התפטר מתפקידו.

"אני מבין את המניעים של האנשים הרבים שבחרו בשיטה זו של הבעה", נאמר במכתב שבו הסביר בוטפליקה את החלטתו. הנשיא שיבח את העובדה שההפגנות לא גלשו לאללימות והבטיח רפורמות "למען הדור החדש".

בוטפליקה, ששב לארצו (10.3) לאחר שבועיים בבית חולים בשווייץ, צפה בתומכיו הוותיקים נוטשים אותו זה אחר זה בעוד המחאות נגדו מתחזקות. בין היתר, יותר מאלף שופטים הודיעו כי הם מסרבים להשתתף בפיקוח על הבחירות אם בוטפליקה אכן יתמודד.

מיליוני אלג'יראים מכל שכבות החברה מחו בשבועות האחרונים מדי יום נגד החלטת בוטפליקה להתמודד בבחירות, ויצאו למערכה נגד המערכת הפוליטית המושחתת ובתביעה לצדק חברתי.

נשיא לכל החיים?

בוטפליקה נבחר לראשונה ב-1999. בהמשך דבק בכס השלטון בבחירות של 2004 (עם 85% מכלל המצביעים), ב-2009 (90%) וב-2014 (81%). לאחר שממשלתו הסירה את ההגבלה החוקית בדבר שתי תקופות כהונה בלבד, בוטפליקה עשה כל שביכולתו כדי לכהן כנשיא במשך כל חייו.

הבלוגר האלג'יראי עבדו סמאר הסביר בריאיון לאתר "לה מדיה": "החלטתו של בוטפליקה לאחוז בכס בשלטון באלג'יריה מוטטה את מוסדות המדינה וליבתה את הסכסוכים הבין-שבטיים והבין-עדתיים".

לדבריו, הנשיא הפך דוגמא מובהקת לשליט כמו-מאפיונרי. האליטה השלטת סביבו נוהגת בחמדנות ובשחיתות רבה, ומובילה את אלג'יריה – המדינה הגדולה ביבשת האפריקאית מבחינת שטח – בכיוונים מסוכנים.

הכעס של העם האלג'ירי הגיע לנקודת רתיחה נוכח ההודעה בדבר בחירות-דמה נוספות באפריל הקרוב. בעקבות מחאה אינטרנטית בה קרא: "לא לכהונה חמישית!", נאסר הדג'ר

הצרפתים והאמריקאים. תוכלו להשיג את החירות המיוחלת ולהשתחרר מהמדכאים. תוכלו גם להקים רפובליקה חופשית של העם העובד, ולעשות שימוש בקרקעות, שכעת בבעלות העשירים, לטובת האינטרסים שלכם ושל כל האנושות העובדת".

היה זה המפגש הגדול ביותר של הקומינטרן – השתתפו בו 2,850 צירים: 235 טורקים, 192 פרסים, 157 ארמנים, 100 גרוזינים, 15 הודים, שמונה סינים, שמונה כורדים ושלושה ערבים. מספר הקוריאנים ויוצאי הקווקז בדיונים אינו ידוע.

מאה שנים למפלגה

הגיעו קומוניסטים ו"בלתי מפלגתיים", כך נכתב בפרוטוקול, אבל לא הגיעו צירים מסוריה, מלבנון, מפלסטין או ממצרים. בישיבת הפתיחה אמר אחד ממנהיגי מהפכת אוקטובר, גריגורי זינובייב

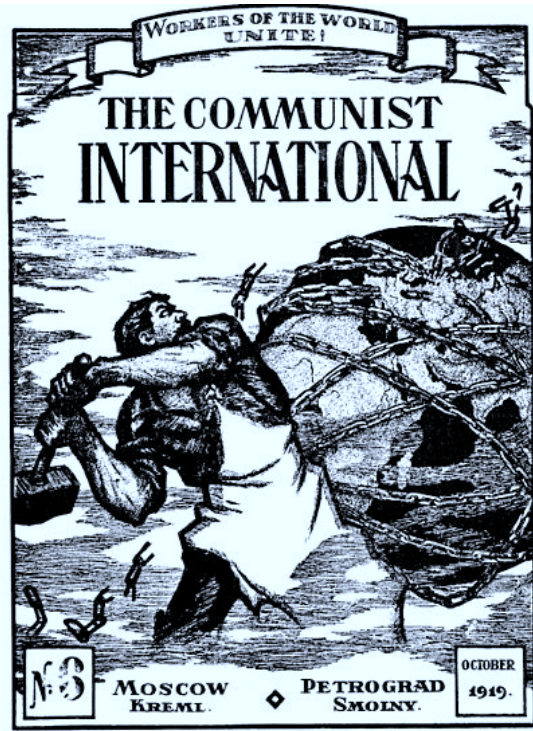
(אובסי-גרשון אהרונוביץ' רדומיסלסקי): "זמנם של הסולטנים אזל. יש לשים קץ לאוטוקרטיה. למעשה יש להפיל את שלטונם של הסולטנים, להרוס ובמקומו להקים את שלטון הסובייטים". הוא הוסיף: "נכון, אנו נאבקים בבריטניה הבורגנית. אנו חייבים לתת מכה ניצחת לאימפריאליזם הבריטי ולפגוע בלבו של הקפיטליזם הבריטי".

בהחלטה הארוכה שהתקבלה בתום הוועידה, נכלל משפט מתומצת מאוד על המצב בארצנו בזו הלשון: "מה עושה בריטניה לטובת פלסטין? קודם כל היא פועלת לטובת בעלי ההון היהודים-אנגלים, היא מנשלת את הערבים מאדמותיהם על מנת להעבירן לידי המתיישבים היהודים. כדי להשתיק את מחאות הערבים, הבריטים מפנים את זעמם של הערבים כלפי המתיישבים היהודים. הבריטים מסיתים, מחרחרים ריב ומדון ומטפחים שנאה בין הקהילות השונות. זאת, על מנת להחלישן ולהנציח את שלטונם".

בתום ועידת עמי המזרח הוחלט להקים "מרכז תעמולה" שמנה 47 נציגים מ-20 לאומים ואת האוניברסיטה של עמלי המזרח. מרכז התעמולה לא האריך ימים, אך באוניברסיטה שהוקמה במוסקבה ב-1921 למדו בשנה הראשונה 700 סטודנטים מ-57 לאומים והיו לה קמפוסים בבאקו ובטשקנט. מספר לא מבוטל של פעילי מפ"ס ופק"פ, יהודים וערבים, למדו בהמשך במסגרתה.

א"ד

מפ"ס, פק"פ והקומינטרן
 בשנת 1919 התחוללו מספר פילוגים בשורות פועלי ציון בפלשתינה-א"י. בין 17 ל-19 במרס התכנסו פעילי האגף הרדיקלי יותר והקימו את מפלגת הפועלים הסוציאליסטית (מפ"ס). זאת, שנתיים לאחר מהפכת אוקטובר שהולידה את ברית המועצות (או בלשון אותן השנים: ססס"ר).
 מפ"ס פעלה רק ארבע שנים: מ-1919 ועד 1923. מייסדי המפלגה, שהגדירו את עצמם קומוניסטים מראשית דרכה, תמכו במהפכה ברוסיה, וניתקו את קשריהם עם ההסתדרות הציונית העולמית. עוד הם קראו למגר את השלטון הקולוניאלי הבריטי, הוקיעו את מדיניות הנישול של הפלאחים הערביים מאדמותיהם ופעלו לליכוד הפועלים היהודים והערבים במסגרות העבודה המאורגנת.
 ב-1923, בוועידה החמישית, שינתה מפ"ס את שמה ל-המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית, הידועה בראשי התיבות בידידיש פק"פ (פאלעסטינישע קומוניסטישע פרטיי). כעבור שנה, ב-1924 התקבלה המפלגה לאינטרנציונל הקומוניסטי – הקומינטרן. לאחר קום המדינה, ב-1948, שנתה שמה ל-המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י).

מאה שנה לקומינטרן

לפני מאה שנה, במרס 1919, החליט מנהיג מהפכת אוקטובר, ולדימיר איליץ' לנין, להקים את האינטרנציונל השלישי. האינטרנציונל ידוע בקיצור כקומינטרן – המשכו של האינטרנציונל הראשון שייסדו קרל מרקס ופרידריך אנגלס ובסתירה מוחלטת לעמדותיה של האינטרנציונל השני, הסוציאל-דמוקרטי, שרוב המפלגות שנמנו עמו הצטרפו בחדווה למאמץ המלחמתי של מלחמת העולם הראשונה הבין-אימפריאליסטית.

הקומינטרן אמור היה לשמש, בשלביו הראשונים, "מפלגה מהפכנית עולמית", כלומר הנהגה עולמית של הסוציאליסטים המהפכנים שהיו לקומוניסטים במהלך שנות ה-20 של המאה שעברה.

הבולשביקים שחוללו את המהפכה ברוסיה ב-1917 קיוו תחילה שהגל המהפכני יגיע למדינות נוספות במערב ובמזרח אירופה. מהפכות סוציאליסטיות עמדו על סדר היום בכמה מדינות ובהן גרמניה והונגריה.

אך תקוות אלה לא נתממשו. יחד עם זאת, הקומינטרן החל לעסוק ב"מזרח" ולאחר הוועידה השנייה, כעבור שנה, ב-1 בספטמבר 1920, נערכה הוועידה של עמי המזרח בבאקו. כבר בסוף הוועידה הראשונה החלה ההתארגנות לקראת ועידת באקו, בירת אזרבייג'ן.

בהזמנה לוועידה נכתב, בין היתר: "עובדים ואיכרים של המזרח הקרוב! אם תתארגנו ותחמשו את עצמכם, אם תקימו ממשלות פועלים ואיכרים ותפעלו יחד עם צבא הפועלים והאיכרים הרוסי, תוכלו לנצח את הקפיטליסטים הבריטים,

סטודנטים נגד פסילת כסיף

סיקור מפלה: התקשורת מתעלמת מחד"ש ומהמפלגות הערביות

התקשורת העברית מתעלמת כמעט לחלוטין מחד"ש ומהמפלגות הערביות – כך עולה מבדיקה שערכה קבוצת יפעת למחקרי מדיה, במסגרת מדד הייצוג. מדד הייצוג, שיזמה ומימנה עמותת סיכוי, בודק מדי שבוע את שיעור הייצוג של הציבור הערבי בתכניות החדשות והאקטואליה בערוצים המרכזיים בישראל. המדד בחן את כל האיטימים בגופי התקשורת (המשודרת, המודפסת והמקוונת) בשפה העברית המובילים בישראל שעסקו בבחירות בחודש פברואר. אותרו כ-6,200 איטימים. מתוכם, כ-707 איטימים (כ-11%) הוזכרו לפחות מועמד ערבי, חד"ש או מפלגה ערבית. אך במרבית המקרים היו אלה איטימים שהזכירו אותם באופן אגבי.

רק 196 איטימים בכל כלי התקשורת (כ-3% בלבד) התמקדו במפלגה או במועמד ערבי. זאת למרות שכ-20% מתושבי ישראל וכ-15% מבעלי זכות הבחירה הם ערבים. יתרה מזאת, רק 13 מתוכם עסקו בעמדות, מצעים או תכניות של המפלגות. במלים אחרות, בעוד השיח התקשורתי בתקופת הבחירות עוסק פעם אחר פעם בפסילת "המפלגות הערביות" בעילה של "תפיסת עולמן העוינת", בפועל רק 0.2% מכלל הדיווחים על הבחירות הוקדשו לבחינת תפיסת עולמם של בכירי חד"ש, תע"ל, רע"ם ובל"ד. כמחצית מהאיטימים עסקו ב"איחודים", ב"פיצולים" או בבחירות פנימיות; כרבע מהם התמקדו ביחסי איוב קרא-בנימין נתניהו; וכ-14% מהאיטימים עסקו במועמדים ערבים במפלגות שאינן חד"ש-תע"ל או רע"ם-בל"ד.

לקראת הדיון שנערך ביום ד' (13.3) בעניין פסילתו של ד"ר עופר כסיף, פנו יותר מ-100 סטודנטים, שלמדו או לומדים אצלו במערכת ההשכלה הגבוהה, בעצומה אל שופטי בג"ץ בבקשה להפוך את החלטת וועדת הבחירות לכנסת ה-21, ולהתיר למועמד חד"ש-תע"ל להציג את מועמדותו. בעצומה המקוונת נכתב: "החלטתה של הוועדה, המורכבת מצירים פוליטיים שחלקם אף מציגים את מועמדותם-הם לבחירה כמייצגי מפלגות ימין, נגועה הייתה בחוסר יושר הן כלפי האמת העובדתית והן כלפי הדמוקרטיה הישראלית. בימינו, אישרו חברי הוועדה את מועמדות אלו שרוממות אופייה היהודי של מדינת ישראל בגרונו, ובשמאלם – נעצו חרב במי שחרד לאופייה הדמוקרטי".

ח"כ עודה: זו מולדתנו ואין אחרת; מעריך את האומץ של רותם סלע

השחקנית ומגישת הטלוויזיה רותם סלע מתחה בסוף השבוע (9.3) ביקורת על דבריה של שרת התרבות מירי רגב בריאיון לעיתונאית רינה מצליח. "מירי רגב יושבת ומסבירה לרינה מצליח שהציבור צריך להיזהר כי במידה שבני גנץ ייבחר הוא יהיה חייב להקים ממשלה עם ערבים", כתבה סלע בעמוד האינסטגרם שלה, המונה 824 אלף עוקבים. סלע הוסיפה: "רינה מצליח שותקת. אני שואלת את עצמי למה רינה לא שואלת אותה בתדהמה 'ומה הבעיה עם הערבים?!'. יש גם אזרחים ערבים. מתי לעזאזל מישוהו בממשלה ישדר לציבור שישראל היא מדינת כלל אזרחיה, שכל בני האדם נולדו שווים ושגם ערבים הם בני אדם?". ראש הממשלה בנימין נתניהו הגיב לדבריה של סלע בשיבת סיעת הליכוד, וטען כי "חשוב לחדד שישראל היא מדינת הלאום של העם היהודי – ושלו בלבד. למיעוטים אחרים יש ייצוג לאומי במדינות אחרות". ח"כ איימן עודה, ראש רשימת חד"ש-תע"ל, הגיב לנתניהו בציוץ בטוויטר שלו: "בישראל 2019 להגיד שהמשמעות של דמוקרטיה היא מדינה לכלל האזרחים, ושהערבים צריכים להיות אזרחים שווים – בהחלט דורש אומץ גדול".

חד"ש: חוגי בית

חוג בית בהשתתפות המועמד ד"ר עופר כסיף
יום ב' 18 במרס, 20:00, אבן סינא 52, יפו
חוג בר בהשתתפות המועמדת ח"כ עאידה תומא-סלימאן
יום ג' 19 במרס, 20:00, דוראק, אלנבי 99, תל אביב

הפגנת תמיכה בחייל הסרבן רומן לוין

ביוזמת ברית הנוער הקומוניסטי, רשת מסרבות וארגון יש גבול הסרבן, המתגורר בבתי ים וחניך סניף בנק" בתל אביב, נכלא ל-30 יום ומוחזק בבידוד
שבת, 16 במרס, 16:00, על צלע ההר מול כלא 6

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

לשונות משוחררות - מרלון ריגס
1956, ארה"ב (אנגלית; כתוביות באנגלית)
מוצ"ש, 16 במרס, 20:00, אחד העם 70, תל אביב

מערכת "זו הדרך" אבלה על מות הסופרת

רות לוין

שבמשך שנים פרסמה בקביעות בשבועון
ביקורות סרטים ורשימות
ומשתתפת באבל המשפחה

ליובל ולבני המשפחה

כואבים אתכם את מות חברתנו

רות לוין

יוכבד ובנימין גונן, מטי בורשטיין, רותי ולרשטיין, מרים אלגזי